

Esp.P. 2025MITX00009
Txost. Zk. 25/358

Debako hondartzako harearen galera murrizteko pasealekuan hesiak jartzea eta hondartzan hare-pareta egiteko eskaera. 2025-2028 neguak

1. Aurrekariak:

- Gipuzkoako Foru Aldundiak, Kosta Zerbitzu Probintzialaren baimenarekin batera, duna-sistema bat sortu zuen hondartzaren mendebaldean, harea galtzea saihesteko asmoz.
- Debako Udalak, 2014ko maiatzaren 8ko Ministro-Aginduen bidez Debako hondartzan dagoen Ondargain kafetegiaren emakida lortu zuen, eta ondoren 2021eko apirilaren 4ko Ministro-Aginduen bidez emakida aldatu zen.
- 2025eko martxoaren 16an, kafetegiaren emakida 2029ko maiatzaren 18ra arte luzatzea ebatzi zuen saileko zuzendari Nagusiak.

2. Sarrera

Klima aldaketaren ondorioak gero eta nabariagoak dira kostaldean, bereziki hondartzen inguruan. Neguko olatu handien ondorioz, itsasoak itsas pasealekuak eta kosta lerroaren ondoko gainerako azpiegiturak inbaditu egin ditu.

Debaren kasuan, itsasoaren eta haizearen ekintza horrek hondar kopuru handia lekualdatzen du hondartzaren ondoko pasealeku, aparkaleku, itsasadar eta lorategietara. Hondar hori, bilketa sistema desberdinen ondorioz edo hondakin mota desberdinekin batera biltzeagatik, ez da berriro hondartzara itzultzen, eta horrek Debako Santiago hondartzako harea pixkanaka baina etengabe galtzea eragiten du. Gainera, neguko hilabeteetako olatu handiek gogor jo ohi dute Ondargain kafetegia, Santiago hareatzaren mendebaldeko muturrean urte osoan dagoen elementu finkoa.

Hondar galera eta kafetegian kalteak saihesteko, udalak naturan oinarritutako ekintzak egin izan ditu, oso eraginkorrak direnak, hala nola duna-sistema txiki bat sortzea eta kafetegiko fatxadaren aurrean hareazko horma txiki bat sortzea. Eta beste irtenbide batzuk, hala nola hondartzarako sarbide guztiak ixtea eta portuetako jabari publikoko pasealekuarekin muga egiten duen mendebaldeko hormari altuera ematea, hormigoizko hesiak jarritz.

3. Baimen-eskaera:

Beraz, Udalak urtero eskatzen du baimena kafetegiaren aurrean hareazko horma bat egiteko eta neguan hondartzarako 6 sarrerak "ixteko" edo estaltzeko (azarotik martxora arte). Zehazki hurrengoa eskatzen du:

Esp.. 2025MITX00009

3.1. Harearen mugimendua. Horma bat sortzea

Kafetegiaren iparraldeko fatxadaren aurrean horma moduko bat egitea, hondartza bereko hondarra pilatuz, eta antzeko beste bat egitea neguaren gainerako egunetan, egungo mendiak bilatutako eragina izateari uzten badio.

Harea-mugimendu hori gaur egun dagoen dunaren eta itsasadarreko pasealekuaren artean horma moduko batean 100 m³ harea inguru pilatzea baino ez da. 100 m³ harea horiek hondartza beretik etorriko dira, zehazki dunaren eta hondartzako itsas pasealekuaren artean pilatutako hareatik. Hareazko pareta hori Udalak egingo luke, edo udalak kontratatutako zerbitzu batek, dagozkion babes neurri guztiak hartuz.

Pilaketa horren kokapenaren eta neurrien planoa erantsi da. Paretak 100 m² inguru okupatuko ditu.

EZ dago proiektu espezifikorik hondar mugimendu horretarako, lan txikia eta erraza delako.

3.2. Hesiak jartzea

Hormigoizko hesiak jarriko dira hondartzako sarrera guztietan, itsas pasealekuaren gainean, ahal den hondar guztia eusteko. Guztira 18 New Jersey modulu jarriko dira (2 m luze x 57 cm zabal), dauden 6 sarreretan banatuta.

Baita Portuko Jabari publikoan, hondartzaren mendebaldeko profilean ere New Jerseyko 27 pieza inguru jarriko dira. Dagokion okupazio baimen eskaera egingo da.

Guztira 20,5 m²-ko azalera hartzen du itsas pasealekuak (3 pieza 6 sarreretako bakoitzeko), eta guztira 51,3 m², portuko jabariaren muga gehituta.

Hesiak jarri arren, hondartzarako bi sarbidedan bide iraunkorra utziko da, eta *Kostaldean kalteak* larrialdietan bakarrik itxiko da.

New Jerseys modulu guztiak fabrikatzaile berarenak dira, eta horrek pasealekuaren estetika mantentzen lagunduko du.

Egin beharreko bi jarduketan aurreko urteetako dokumentu grafikoak erantsi dira.

4. Azterketa ekonomiko-finantzarioa

Hondar pareta egiteak 4.500 € aurrekontua du, Excavaciones Bergaretxek pasatako aurrekontuaren arabera. Udala egingo da horren kargu.

Udalak erositako New Jersey moduluak jarriko dira.

Esp.. 2025MITX00009

5. Eskatutako ekintzen justifikazioa

Jarraian, Deba-Itziarko 2022-2030 Klima eta Energia Planeko (Debako Udala) 3.3. puntuari (eragin potentzialak, biztanleria kaltebera eta lehentasunezko esku hartze eremuak) hondartzari eskainitako zatia jasotzen da:

SUBIDA DEL NIVEL DEL MAR SOBRE EL MEDIO URBANO.

IMPACTO POTENCIAL: AFECCIONES EN LA PLAYA, PUERTO E INFRAESTRUCTURAS

El ascenso del nivel del mar máximo proyectado para la costa vasca es de 49 cm para finales de este siglo (RCP 4.5), lo cual va a tener incidencia sobre las playas, las dunas, las marismas, etc. de todo el litoral, así como sobre las zonas urbanas, equipamientos e infraestructuras del municipio. Se han analizado los resultados de los Estudios Previos y el Diagnóstico para la revisión y adaptación del Plan Territorial Sectorial de Protección y Ordenación del Litoral de la CAPV al reto del Cambio Climático (Gobierno Vasco, 2020) en lo relacionado con el municipio de Deba-Itziar, del cual se ha extraído la información relacionada con la afección de la subida del nivel del mar en zonas urbanas y/o urbanizable y en la playa, así como la influencia del incremento del nivel del mar sobre las avenidas fluviales y sobre la intensidad de lluvia.

PLAYA:

- Las playas y arenales constituyen uno de los elementos más vulnerables al ascenso del nivel del mar, que provocará un retroceso del 25% al 40% de su anchura.*
- La playa de Santiago es una playa abierta situada al este del estuario del río Deba. La construcción de los diques, que se remonta a antes del año 1945 y la posterior ampliación de la margen derecha en el año 2002, han contribuido a conformar y estabilizar la playa, incrementando su superficie, especialmente en bajamar.*
- La subida del nivel del mar va a provocar una pérdida progresiva de superficie de playa. Se presentan a continuación los valores estimados a medio y largo plazo en el Estudio analizado para los años 2045 y 2100 y bajo escenarios RCP 4.5 y 8.5:*

PLAYA	Has totales	Has inundadas (actualidad)	Has inundadas 2045 (RCP 4.5 y RCP 8.5)	Has inundadas 2100 (RCP 4.5)	Has inundadas 2100 (RCP 8.5)
Santiago	3,68	1,55	1,69	1,97	2,28

Por otro lado, es previsible que el número y magnitud de temporales peligrosos aumente a medida que se incremente el nivel del mar, por lo que es necesario considerar también la exposición del municipio al impacto del oleaje. Hay que tener en cuenta que la combinación de oleaje extremo sobre un nivel medio del mar más elevado podría agravar los impactos, principalmente, en el caso del paseo marítimo.

Esp.. 2025MITX00009

• *En la actualidad, cuando se dan episodios de fuerte oleaje, el paseo marítimo sufre afecciones y los garajes del entorno se suelen inundar, a pesar de que cada vez se toman más medidas preventivas. No hay ninguna intervención prevista a corto plazo, pero se considera necesario abordar un estudio detallado que permita identificar las acciones concretas a ejecutar para reforzar las infraestructuras y minimizar las afecciones*

En base a las afecciones analizadas que la playa de Deba tiene en la actualidad, se proponen diferentes ámbitos de intervención:

PRINCIPALES ÁMBITOS DE INTERVENCIÓN

- Continuar con las medidas de gestión de las alarmas y alertas por parte de protección civil.
- Considerar las afecciones previstas en la zona urbana y priorizar intervenciones en aquellos puntos señalados como de mayor vulnerabilidad (Campo de fútbol de Artzabal).
- Valorar las medidas oportunas a acometer para retener arena en la playa (retomar las labores de plantación en la zona de dunas).
- Tomar las medidas oportunas para reforzar las infraestructuras y minimizar las afecciones en el paseo marítimo y zonas adyacentes a la playa.
- Analizar el efecto combinado de subida del nivel del mar y precipitaciones intensas sobre el medio urbano y sobre las estructuras de control (aliviaderos, tanques de tormenta, etc.)

Beraz, Dunak handitzeaz gain, hondartzako azpiegiturak babesteko ekintzekin jarraitzea proposatzen da.

Gaur eguneko dunen eremua handitzea ere etorriko da, baina oraindik herritarren portzentai batek ez du begi onez ikusten hondartzako duna. Hori dela eta Udalak, bisita gidatu edota inkesten bidez, dunaren funtzioa azaltzen du.

Deba, 2025eko azaroaren 13a

Ingurumen teknikaria

Argazkien txostena

2018 y 2019

Figure 1. 2018an jarritako hesiak

Figure 2. New Jersey hesiak hondartzako pasealekuan. 2019

Figure 3. 2022an eginiko harezko pareta

Figure 4. 2022an eginiko harezko pareta Kafetegi parean.

